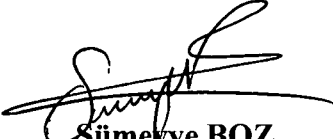

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

25 Ocak 2026 tarihinde Mersin'in Tarsus ilçesine bağlı Gazipaşa Mahallesi'nde, Kuzey ve Doğu Suriye'ye yönelik saldırıları protesto etmek amacıyla bir araya gelen yurttaşların gerçekleştirdiği barışçıl protestonun ardından açılan ateş sonucu 2002 Halep doğumlu Baran Abdi yaşamını yitirmiştir. Henüz çocuk yaşta IŞİD saldırıları nedeniyle Kobanê'den göç etmek zorunda kalan Baran Abdi'nin, evinin balkonunda bulunduğu sırada başına isabet eden mermiyle hayatını kaybetmesi, Türkiye'de demokratik protesto hakkının nasıl hedef haline getirildiğini ve bunun nelere yol açtığını açık biçimde ortaya koymuştur.

Olayın ardından Mersin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, anayasal bir hak olan protesto eylemi "izinsiz gösteri" olarak nitelendirilmiş; protesto ile hiçbir ilgisi olmayan bir cinayet, kullanılan dil aracılığıyla siyasal olarak bağlamından koparılmaya ve sıradanlaştırılmaya çalışılmıştır. Bu dil, yaşam hakkını merkeze almak yerine, protesto hakkını kriminalize eden ve saldırıyı dolaylı biçimde meşrulaştıran bir çerçeveye sunmaktadır.

Anayasa'nın 34'üncü maddesi uyarınca yurttaşlar önceden izin almaksızın barışçıl gösteri ve protesto yapma hakkına sahiptir. Buna rağmen Valilik açıklamasında "izinsiz gösteri" ifadesinin özellikle vurgulanması, olayın sorumluluğunu failden ve devletin önleyici yükümlülüklerinden uzaklaştıran politik bir tercihtir. Bu tercih, protesto hakkını hedef gösteren güvenlikçi yaklaşımın sahadaki sonuçlarını doğrudan beslemektedir.

Öte yandan Valilik açıklamasında, failin "evinin bahçesine girilmesi" gerekçesiyle ateş açtığı iddia edilmesine rağmen, olayın yaşandığı yerin bir apartman olması bu beyanın doğruluğunu ciddi biçimde tartışmalı hale getirmektedir. Buna karşın açıklamada bu çelişkilere yer verilmemiş, kamuoyuna tek taraflı ve eksik bir anlatı sunulmuştur. Bu durum, kamu otoritelerinin yaşam hakkı ihlaliyle sonuçlanan bir olayda tarafsız ve açıklayıcı değil; yönlendirici bir tutum sergilediği izlenimini güçlendirmektedir.

Devletin yükümlülüğü yalnızca olay sonrası soruşturma yürütmek değil; demokratik hakları hedef alan dili ve uygulamalarıyla şiddet ortamını beslememek, yaşam hakkını koruyacak önleyici politikaları hayata geçirmek ve kamuoyunu doğru bilgilendirmektir. Aksi halde bu tür ölümler münferit değil, siyasal iklimin sonucu haline gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. 25 Ocak 2026 tarihinde Tarsus Gazipaşa Mahallesi'nde gerçekleştirilen barışçıl protesto öncesinde ve sonrasında kolluk kuvvetlerinin görevlendirilme biçimi ve aldığı önlemler nelerdir?
2. Mersin Valiliği açıklamasında kullanılan "izinsiz gösteri" ifadesi, Anayasa'nın 34'üncü maddesi kapsamında yapılan bir protesto için hangi hukuki gerekçeye dayandırılmıştır?
3. Protesto hakkını kullanan yurttaşların özellikle vurgulanması, olayın protestoyla ilişkilendirilerek sunulması ve failin gerekçelerinin öne çıkarılması, Bakanlığınızın bilgisi ve onayı dahilinde midir?
4. Failin "evinin bahçesine girilmesi" nedeniyle ateş açtığı yönündeki açıklamanın, olayın yaşandığı yerle çeliştiği iddiaları hakkında Bakanlığınızca bir inceleme başlatılmış mıdır?
5. Sivil bir kişinin yerleşim alanında silah kullanmasının ve bunun ölümle sonuçlanmasının önlenememesi, kolluk kuvvetlerinin önleyici sorumluluğu açısından nasıl değerlendirilmektedir?
6. Baran Abdi'nin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan bu olayda, yalnızca failer hakkında değil; olayın sunuluş biçimi ve kullanılan resmi dil bakımından da idari bir soruşturma yürütülmekte midir?
7. Demokratik protesto hakkını hedef alan açıklamaların, toplumsal gerilimi artırdığı ve yaşam hakkını tehdit eden sonuçlar doğurduğu Bakanlığınızca kabul edilmekte midir?
8. Bu olayın, mülteci ve sığınmacıların güvenliği açısından yarattığı yapısal riskler konusunda Bakanlığınızın herhangi bir değerlendirmesi veya özel çalışması bulunmakta mıdır?
9. Demokratik protesto hakkının güvence altına alınması, kolluk şiddeti ve sivil silahlanmanın önlenmesi için İçişleri Bakanlığı'nın atmayı planladığı somut adımlar nelerdir?